

4.

Viết cho Định.

Nha Trang, thứ Ba 16/2/1982

Định thân ái,

Viết cho Định, một buổi chiều rất đẹp trên ngọn đồi cao nhìn xuống dòng biển với những cơn gió thét gào từ xa khơi thổi vào thành phố. Từ năm hôm, lần đầu chiều nay, tôi nghĩ là tự tìm được đúng cho mình một sự an bình cần thiết. Nỗi đau khổ không còn quay quắt nữa, mà nó êm êm nhẹ nhẹ như một vết thương đang lành mủ, đắp da non. Nhìn con trai, nhìn lại chính mình và cả một cuộc đời cô đơn trước mặt, tôi nghĩ không phải là một điều vô giá trị. Sự cô đơn tự nó đã là một đặc thù mà không phải ai cũng có, một ân sủng Thượng Đế chỉ ban riêng cho một số người nào đó thôi. Tôi không trốn chạy nữa, mà chấp nhận nó với tất cả ý thức sáng suốt trên những khía cạnh độc đáo nhất của nó.

Những đêm nay vẫn đi uống café với Vân San (Nha Trang còn lắm quán café đẹp) và dưới ánh đèn vàng tượng trưng cho hạnh phúc gia đình, hai mẹ con tôi hòa hợp thành hai hình ảnh tương phản. Một đứa bé trai kháu khỉnh thông minh hòa lẫn với nét lãng đãng cô đơn trên dáng dấp người thiếu phụ trẻ đã tạo nên một bức tranh buồn nhưng đẹp sâu sắc mà tôi đang được độc hữu. Tôi nghĩ vậy dưới con mắt nghệ sĩ của mình.

Có thể Định cho rằng tôi đang tự an ủi mình. Cũng đúng Định ạ. Nhưng mà mình không thể chối cãi được một điều, đối diện và biến đổi sự cô đơn thành một bức tranh đẹp, quả thật là điều khó. Không phải kiêu ngạo, nhưng tự trong sâu thẳm tâm hồn, biết ý thức những gì mình có và khai thác những điều ấy là cá tính của tôi. Tôi không trốn chạy nữa mà là chấp nhận từ đây.

(Chỉ tiếc là với bức tranh sống của mẹ con tôi dưới ánh đèn vàng ấm trong một quán café, tôi thiếu một người bạn như Định).

Năm hôm rồi tôi đến ba nơi để tìm an ổn, đâu cũng nồng nhiệt đón tiếp tôi. Nhưng năm hôm rồi tôi vẫn chạy trốn chính mình một cách tuyệt vọng.... Cho đến chiều nay nghe an ổn rất nhiều với những gì chợt tìm thấy sau một tràng Kinh Kính Mừng được khẩn thiết đọc lên.

Tôi dự định sẽ đi Dalat ít hôm, thăm bạn bè và nơi chốn cũ, kết kỷ niệm làm tư liệu cho quyển tiểu thuyết đời, rồi về Sài Gòn ít hôm. Lại bay nháy nữa và chuyến này thì tôi nghĩ rằng mình sẽ nói lời vĩnh biệt với nhau.

Đời sống Định thế nào? Tôi vẫn mong cho tất cả mọi người thân và bạn bè sung sướng hạnh phúc. Cái hạnh phúc đúng nghĩa bình thường có vợ có chồng, có cửa nhà đầm ấm... Chứ hạnh phúc không

trộn lẫn cùng đau khổ quay quắt như tôi từng ném trái biết bao năm dài đã qua.

Chiều nay trời Nha Trang rất đẹp. Mây giăng xám chập chùng. Cũng có lúc con người mình thoát được ra ngoài những nỗi suy nghĩ để lắng chùng tâm tư trước một khung trời bao la man mác để tìm hứng cảm nghệ thuật. Và sao kỳ lạ, tôi cứ gợi nhớ hoài những ngày chúng mình lưu diễn ở Mỹ Luông (Long Xuyên) có riêng tôi, Vân San, Định và Lãm trong một căn biệt thự xa hẻo lánh đăm đăm Sài Gòn.

Kỷ niệm vẫn là những gì vô cùng quý báu, một phần hạnh phúc cuộc đời mà khi về già, mình hưởng được rất nhiều ấm áp từ nó. Thì bốn năm trời ở Sài Gòn III, Định và tôi có biết bao nhiêu kỷ niệm quý giá với bạn bè. Chúng mình vẫn không thể chối cãi được một điều rằng đời sống cái lương với những chuyến lưu diễn dài chính là **những tư liệu quý báu** làm phong phú tâm hồn những con người nhiều tình cảm như chúng mình, dù rằng cũng chính đời sống ấy đã **làm mất đi phần nào** của mình cá tính nguyên thủy.

Chiều nay, tôi nghe lòng yên bình quá. Thật là một điều hiếm hoi đối với một con người đang bị thương trầm trọng như tôi. Không gian êm ái mùi biển mặn và thời gian dịu dàng trôi như vuốt ve nỗi đau của người lữ khách.

Ngồi viết cho Định trong căn nhà của cậu tôi trên đồi cao nhìn xuống dòng nước của Cầu Xóm Bóng, tôi nghĩ đến gia đình, bạn bè, Sài Gòn, và nhất là đến một chuyến ra đi. Có điều, tôi vẫn để mẹ tôi sang một vị trí đặc biệt mà chiều nay tôi không dám nghĩ đến bà. Không hiểu tại sao? Có lẽ vì mình tội lỗi quá so với tình thương vô cùng của bà mà tôi không dám nghĩ đến chăng?

Hoàng hôn sắp xuống. Đâu đây tiếng hát cái lương từ radio vọng lại, thật nhức buốt trái tim mà nhớ những tháng ngày lưu diễn. Nên, tôi phải đi uống café với Vân San đây. Tiếc là không có Định.

Thân ái,
Thu Vân.
[]

Buổi tối cùng con trai ngồi trong một quán *café* rất đẹp và tình tứ. Không gian ấm áp ánh đèn, và trong vũng không gian ấy có hai chúng tôi, lẻ loi, đơn độc. Nghe những bản nhạc buồn, uống từng hớp *café* đậm, tâm tư chẳng có gì ngoài một nỗi trống vắng mênh mang. Hình ảnh Đan không hề hiện diện, và lần đầu từ ba năm nay tôi nhận biết rằng mình đã thoát được cái ám ảnh Đan mang lại, nhất là trong một không gian ấm áp thế này.

Nha Trang ban đêm rất lạnh. Tôi co ro thân mình trong chiếc áo *blouson*, lắng nghe từng chút một cô đơn bước nhẹ vào tim. "*Je ne suis jamais seule avec ma solitude.*" Câu hát ngày nào trên Dalat người bạn vẫn hát cho nghe, đêm nay trở lại trong đầu thật ý nghĩa sâu sắc. Nỗi cô đơn cố hữu thân thiết, ba năm qua tôi cố tình bỏ rơi, đêm nay trở lại với một dáng hình vồ vể âu yếm hơn làm tâm tư

chùng lẳng. Nghe cảm xúc dâng lên vời vời khi tự ngắm nhìn chính khuôn mặt hiện tại của mình, thật sâu sắc mỏng manh.

Quán *café* ban đêm với những ngọn đèn thật ấm mang nhiều sắc thái quyến rũ kỳ lạ. Quán *café* một đời mơ ước trong trí tưởng Trần Sa. Âm nhạc mang mang dìu dìu. Những người khách cũng như được bao trùm trong khí sắc liêu trai.

Cạnh bên tôi là đứa con trai 10 tuổi gầy cao, thân hình thẳng tắp, đôi mắt lớn thông minh, chiếc cằm vuông cương nghị. Đi với tôi, Vân San giống như một người bạn hơn là một đứa con. Nó ngồi cạnh bên, uống ly sữa lạnh và cùng tôi phân tích những tiếng nhạc phát ra từ cái máy hát.

Hạnh phúc là vậy, là nỗi cô đơn dìu dìu, sâu sắc. Thứ hạnh phúc mà Nguyễn kinh sợ đồng thời chiêm ngưỡng từ tôi ngày nào đã xa... Hạnh phúc đóng khung trên cuộc đời phiêu bạt của hai tâm hồn lẻ loi, hai con người mỏng manh cô độc. Hạnh phúc đến từ những chuyến khởi hành không kết thúc bao giờ...

Đêm nay dưới những thứ hạnh phúc sát se rờn rợn ấy, hình ảnh Đan *không có chỗ đứng*. Tôi không nghĩ giờ này Đan làm gì và ở đâu. Tự nhủ, nếu có Đan, hẳn nhiên là tôi không thể nào có được cái hạnh phúc đơn giản như hiện tại. Vậy là đâu đó trong lòng lại thấy trỗi lên một nỗi đau.

Ôi! Tôi đang viết gì đây? Chẳng thể nào hiểu được. Thần kinh lúc này sao ê ẩm quá để không suy nghĩ gì cho chính xác.

Không, phải can đảm đối diện nỗi đau. Đó là điều tôi luôn luôn tự nhủ trong mười mấy ngày qua để tự cứu mình, cứu con trai và cả một đời dài trước mặt.

Tôi dự tính đi Dalat, tiếp tục quãng thời gian rong chơi tĩnh dưỡng. Cũng lâu rồi chưa trở lại, lâu rồi chưa gặp được bè bạn và cố nhân. Có lẽ một chuyến đi nữa sẽ làm khỏi bệnh chẳng?

Đêm trong quán *café* ở Nha Trang, ngồi ghi những dòng này, tôi cảm nhận mình đã tìm thấy được rất nhiều bình tĩnh. Tâm tư gần như có lại sự thăng bằng dù rằng những người chung quanh, ai cũng đều chung một ý nghĩ là tôi xuống sắc quá so với nửa tháng trước ở Sài Gòn. Khuôn mặt xanh xao, đôi mắt sâu thẳm và ánh nhìn thì chìm hẳn trong niềm u uẩn khôn nguôi.

Đêm nay ngủ thật ít nhưng không hề bị ám ảnh bởi Đan mỗi lần trở giấc giữa khuya.

□